

נחש את תוצאות הבחירות לכנסת!

● כמה תקבל מפא"י?

● כמה תקבל חרות?

● ומפ"ס?

● והדתיים?

● והספרדים?

אם תדע לקלוט למטרה, תהיה נביא, וגם דוקטור למדעי הפולר

טיקה, וגם חכם גדול. עוד יותר: תהיה האזרח שיהנה ביותר

מתוצאותיהן של הבחירות לכנסת הרביעית. המחאה בסך של

1000 ל"י לבחירות

תחכה לך למחרת יום הבחירות, עם היוודע התוצאות חספיות.

מה עליך לעשות

כדי לזכות

בפרס גדול זה?

השתתף במיבצע הפרייהתקרים של "העולם הזה"

טומו בבחירות

מיד עם פגירת רשימת המועמדים לבחירות, בעוד שבוע, יפרסם

"העולם הזה" את טופסי ההשתתפות בטומו בחירות. התשובות

ירוכזו בידי ועדה מיוחדת, בראשותה של אישיות ציבורית

בלתי-משוחרת, אשר תפתח את המעטפות ותברוק את התשר

בות. כבר עתה מוכפח פרס מינימום של אלף ל"י עליידי מערכת

"העולם הזה", עם אפשרות שהפרס הכפוי יגדל במידה ניכרת.

חכה לפרס האלפים בשבוע הבא

כולם. בין שתי סכנות אלה, יצטרכו השבוע להחליט את החלטתם הקשה.

מפלגות

מפלגה בלי סקופים

"אין טעם לשוחח על המפלגה הפרוגרסיבית בית כצל גוף עצמאי" התלוצצו יריביה, ראשי הציונים הכלליים. "היא נוב בלת" מנותק מן הגוף של מפא"י." בעיני רבים היה זה ציור כוזב. כי מאז יסודה של הכנסת ב-1949, נמצאו הפרוגרסיביים (רב הזמן) בקואליציה הממשלתית, לא גרמו למשברים רציניים.

השבוע, כשהוא נע בכורסתו בי משרדו ברחוב אחריהעם כנתי אביב, צייר ח"כ יזהר הררי בפני כתב "העולם הזה" תמונה שונה: "כל הטענות האלו שטותיות לגמרי, מסביר הררי בקול איטי ובהיר, "כי העובדה היא שכל מפלגה הנמצאת באופוזיציה לא יכולה להשיג מזה משהו. צריך לשאיל את מפ"ס ואחרות העבודה: מדוע הן לא עזבו את הממשלה על אף העלבונות שספגו." ה"סיבה לדעת הררי: להשיג משהו ציבורי בעל-ערך בישראל, אפשר רק עליידי ישיבה עקבית בקואליציה הממשלתית.

ממשיך הררי השלו בהתרגשות עצורה: "חוק מילחה הקליטה עוכב אך ורק בגללנו, ולא כתוצאה מהצעות הרמות שמשמיעים אנשי חרות והציונים הכלליים מספלי ה"אופוזיציה. לכן לא חשוב לנו מה חושבים אחרים על ישיבתנו בממשלה, לנו ידוע ש"מילאנו תפקיד ציבורי חשוב, וזה העיקר."

מהי אחריות? הררי מרבה לעשן, מד ליק כמעט סיגריה בסיגריה. ביניהן הוא מספיק להסביר את תפקידה המיוחד של מפלגתו: "בניגוד למפלגות אחרות, לא אי בדנו את חוש האחריות שלנו." הוא טוען, "איוה מין חוסר אחריות זה לעמוד בכיכר הרברט סמואל בתלאביב ולדרוש מן ה"ממשלה לפרסם את תקציב הבטחון?"

חוסר-אחריות קיים גם בשחם אחרים, נראה לפרוגרסיבים כדבר מיוק. הוא כולל בתוכו גם חנופה. "מי שמסית בואדיסליב יכול להרויח קולות, אבל הוא אינו אחראי כלפי המדינה," מנמק הררי. "וזהי חנופה ממש כנשיקת ראשי המולות ערביים, כוי לזכות בקולותיהם."

הררי לא מסתפק בהתקפת יריביו, עובר להסביר בגלוי את עמדת מפלגתו בעניינים מרכזיים חשובים, מדגיש כי היא שוקלת את טובת הציבור מבלי לדאוג לאינטרסים הפוליטיים שלה.

בעיית הפליטים הערביים? "אסור להחזיר אף לא פליט אחד ארצה; איננו חייבים גרוש אחד של פיצויים. בקשר לכך עמדתי קיצונית יותר משל מפא"י," מודה הררי. "אנחנו מציעים להקציב למדינות ערב זמן של ששה חודשים. אם יסכימו עד אז לפ" תור את הבעיה, נגלה נדיבות לב ונשלם פיצויים הומאניטאריים. אם לא — לא."

שוק התמונות. הררי, ליד תלאביב, הנחשב לאחד הח"כים המבריקים, הציץ דרך משקפיו השחורות ועבות המסגרת, הגדיר את עמדת מפלגתו לגבי חוג צעירי מפא"י: "הם לא מסוגלים לפגוע בדמוקרטיה הישראליה," קובע הח"כ המנוסה. "מלבד דיין ופרס, המתעלים במקצת על שאר הצעירים, כולם חסרי כשרונות מספיקים כדי להש" תלט על המדינה או להנהיג אותה."

גם דיין ופרס רחוקים עדיין ממטרה זו. הם צריכים לשבת כמה שנים בכנסת, ללמוד מהי חקיקה אמיתית. "הם יעשו זאת בר" זון, חושב הררי, "לכן גם הם לא מסוכ" ניס לדמוקרטיה הישראלית."

כמו שכל צייר הגון, שתמונתו לא נמ" כרות, טוען שלא מבינים אותו ברו"ב, מנסה גם הררי להסביר את מצבה המיוחד של מפלגתו בכך שהציבור אינו מכיר אותה עדיין. "בניגוד ליריבותינו משמאל ומימין, שהן מפלגות מעמדיות," מסביר הח"כ, ש" הוא עורך-דין במקצועו, "אנחנו מפלגה לא-מית, שעל חבריה נמנים בני כל המעמדות." גישה זו נותנת לצברה-פרוגרסיבי יסוד לחשוב שמפלגתו נמצאת בשלבי עליה. "ב" הסתדרות קיבלנו קולות שמספיקים לאר" בעה ח"כים בכנסת הבאה," הוא טוען ב" חיוך. "ואילו רוב הקולות שלנו באים דח" קא מחוגים שאינם הסתדרותיים. זה מרמז על עליה בבחירות הקרובות."

כמי שעוסק בענייני בטחון ומדיניות-חוץ בכנסת, סובר חררי שמוטב לשתוק בעניינים אלה. "אנחנו מפלגה ללא סקופים, העתונים הסנסציוניים לא היו יכולים לחיות מאתנו." בכל זאת הוא נסוג לרגע. "פעם אכתוב את זכרונותי, אגלה כמה ויכוחים סיקנטיים שהיו לי עם יידי אבא אבן, כשהיית חבר משלחת הכנסת לעצרת או"ם. בינתיים — לא" מסיים הררי.

צעירים לא יביאו קולות כשלעצמם, הרי יביאו תועלת רבה למפלגה. במערכת הבחי" רות לכנסת הרביעית, מפא"י היא המפלגה היחידה המציגה לציבור פנים חדשות. הבית הישן צבוע בצבע חדש — דבר שיאפשר לאוהרי מפא"י רבים, שהתעייפו ממפלגתם, לתת לה שוב את קולם.

הודות לכך, והודות לעמדה התקיפה של דויד כ"גוריון בענין עיסקת-הנשק, אין מפא"י מופיעה לעיני הבוחר כמפלגת-עסקנים זקנה ומעובשת, אלא ככוח חתיק שעוד כוחו במתנוי. זוהי במידה רבה תרומתו האישית של ביג"י, ולעסקני המפלגה יש כל הסיבה להודות לו על כך.

כך עברה מפא"י את המשבר שאיים השבוע על כל המפלגות בישראל — המש" בר של הרכבת רשימות-המועמדים לכנסת הרביעית. בכל מפלגה עמדו זה מול זה שני צרכים סותרים: לתת מקום בטוח לחברי הכנסת היוצאת, שהתרגלו לראות בכסאותיהם זכות מודשת, ולהבטיח מעמד של ח"כים גם לחלק מן העסקנים האפורים שעמלו במשך ארבע שנים, הפעילו את מנגנון המפלגה וקיה לפרס כיום המכריע.

באש הצולבת של הח"כים הישנים והמר" כרים מכאן ושל אנשי-המנגנון האפורים הרוצים לרשתם מכאן, לא היתה אף למפלגה אחת, מלבד מפא"י, השגות לחשוב על הצנת פנים חדשות במראת הבחירות.

פירוק הזקנים. בחלק מן המפלגות — כמו מפ"ס ומקי" — לא יצאו הרבים ה" חוצה. באחרות הם גרמו לשערוריות ציבור" יות. באחדות-העבודה זעקו חסידי יושב ראש הכנסת, נחום גיר, חמס על החלטת חבריו לסלקו מן הכנסת. סילוקו של ח"כ קשיש שני, זקן-הכנסת מרדכי נורוק, גרמה לשערוריה במפלגה הדתית-הלאומית.

קל יותר היה המצב בתנועת-חרות, ה" מקחה בבטחה לעלות לפחות בחמישה מקר" מות. תקחה זו מאפשרת להבטיח מקומות בטוחים לכמה מאנשי-המנגנון האפורים, וגם לבני-מזרח נוספים. מכיון שעיקר הכוח של התנועה באה מעולי ארצות-המזרח, החלה המפלגה מחפשת בקדחתנות מועמדים מת" אימים מעולי מצרים, יראק ומארוק. היה זה אופייני למצב בארץ כי לא נמצאו די מועמדים מתאימים.

אולם אפילו תנועת-חרות, המקחה לתו" ספת של מקומות בטוחים, לא השתדלה ל" הציג לבוחר כמה פנים חדשות, לתת לו את ההרגשה כי המפלגה מתרחבת ומעכלת כוחות חדשים. הנסיין שנעשה לפני כמה חודשים, עליידי קבוצה מעסקני התנועה, להכניס לרשימת-המועמדים את שמואל תמיר, נתקל בהתנגדות מוחלטת של מנחם בגין. צמרת המפלגה גם לא התלהבה לרעיון לקלוט אנשים חדשים אחרים, שיש להם אהדה בקהל, מסוגם של עורך ידעות אחרו" נות הרצל רונבלום, פרוטסור אקצין, או מנהיגים מוכרים של עדות המזרח.

הציונים הכלליים נמצאו באותו מצב ב" דיוק, לא קלטו שום כוח חדש, לא השכילו ליצור רושם של התפשטות ותוספת-כח.

לכטי האמלט. בעיה לגמרי אחרת עמדה בפני אנשי המשטר החדש, שהתלבטו השבוע בשאלת-האמלט: להשתתף בבחירות או לא?

ראשי הקבוצה החליטו בשבוע שעבר כי אסור ללכת לבחירות, לאור הסיכויים הקלושים לעבור את אחוז החסימה. אליעזר ליבנה אף הודיע כמה פעמים פומבית כי לדעתו אין סיכויים להצלחה, וכי יש "לתת שאנס לבגין!" היתה זאת עמדה הגיונית מצד איש שהכריז באותו שבוע, באסיפת" עם פומבית בירושלים: "אין הבדל בין מצע חרות לבין המצע שלנו. אולם אנו מתכח" ניס לזה בכנותו."

אולם השבוע שוב גברה נסית ראשי הקבוצה ללכת לבחירות. הסיבות העיקריות:

● שמואל תמיר השיג כמה רבבות לירות מבעלי-הון רביזיוניסטיים בישראל ובשחי"ק, להם הבטיח כי יחדש את ימי המפלגה הרביזיוניסטית, שתוסלה בידי בגין. קפיטליסטים אלה, המאוכזבים מבגין, הב" סיחו רבבות נוספות במקרה של הליכה לבחירות. (מקור-מימון זה היה, אגב, הסיבה העיקרית לחוסר-יכולתה של קבוצה זו ל" הקים חזית משותפת עם כוחות בלתי-ימניים, שאינם מקובלים על בעליהן אלה.)

● קבוצה המורכבת מיסודות אישיים ורעיוניים כה שונים וסותרים, יכולה להי" שאר מלוכדת רק בשטח של פעולה מעשית, תהיה נתונה בסכנה חמורה של התפוררות בתקופה שקטה של גיבוש ללא הישגים קרובים, בה יבלטו בהכרח הניגודים העק" רונים.

מאידך יודעים ראשי הקבוצה שאם ילכו לבחירות ולא יעברו את אחוז-החסימה, יהיה זה סוף הקריירה הפוליטית האישית של